

župan v Muti, da le $\frac{1}{4}$ milje od trga kuga hudo razsaja in davi. V trgu še nje sicer nimajo, pa vsak čas se je bati, da se zatepe tudi tje, ker za kugo umrle nosijo v trg ter nje pokopljejo na ondotnem pokopališču. Zato prosí, naj bi se za čas kuge napravilo drugo pokopališče zunaj trga.*)

V istem letu davila je kuga tudi v Bistrici in Mariboru. Vlada je poslala tje nekega dr. Hannibala Bottinoni-ja. Ali ta rodom Lah ni znal ne nemški, ne slovenski; moral je toraj pri obiskovanju bolnih imeti seboj tolmača. Povrh se je bal tudi kuge in si ni upal nikjer k okuženim. Bolne je ogledoval na konji sedé, v le od daleč skoz odprta vrata ali skoz okno ter njim dajal po tolmači potrebna naročila. In za ovo malenkost tirjal je semtertje od edine osebe po 40 — 50 tolarjev plače, kar je ljudi tako razkačilo, da bi ga ubili, ko bi se bil še kedaj ondi prikazal. Zategadelj si ni upal nikjer več v Maribor.

Ko se je meseca julija l. 1626 prikazala kuga v Arnoži in kmalu potem začela hudo moriti tudi v Gomilici, so omenjenega dr. Bottinoni-ja poslali tje. Osem tednov je bil s svojim služabnikom in tolmačem v Arnoži, in odtotni varaški pisar Kristof Kneberlein, ki je oskrboval sodnijska in župnijska opravila, ker je župan zaradi kuge bil pobegnil, moral ga je na stanu imeti in hraniti, za kar je tirjal 53 gl. 43 kr.

Bržkone so imeli kugo v tem letu tudi v Selnici ob Dravi, kajti nek Lukež Lavrič in Ivan Pavrič sta vsled obljube postavila l. 1626 v ondotni cerkvi oltar v čast sv. Boštjanu.**)

Od l. 1626 naprej prizanašala je kuga več let naši domovini, dasiravno je v drugih krajih hudo morila. L. 1634 prikazala se je v Gradci, in vsak čas bali so se nje tudi v naše kraje. Zato so se priporočevali kaj zaupljivo ne le sv. Boštjanu in Roku, ampak tudi sv. Rozaliji, ktere češčenje so posebno Jezuiti zelo razširjevali. Ko je na njeno priprošnjo kuga v Gradci naglo prenehala, dali so njej v čast in zahvalo kovati svetinje z njeno podobo, in zanaprej menda na Štajerskem ni bilo hiše, ki bi ove svetinje ne imela.

Toda v kljub temu se je kuga l. 1635 vendar le oglasila zopet na slovensko-nemški meji in je v Ivniku in v obližji nekaj časa prav hudo davila. Iz nekterih hiš so pomrli vsi; kar njih je pri življenju ostalo, nise našli nikjer miru, ampak so tekali celo prestrašeni od hiše do hiše, kakor bi bili ob pamet prišli. Župnik v Ivniku Baltazar Siegn, zbral je svoje farane v farni cerkvi in je šel z njimi v procesiji v Marija-Lankovice — in glej čudo! kuga je zdajci prenehala. Prihodnje leto prikazala se je sicer v nekterih hišah pri Gomilici, a ugasnila je uže čez teden dni. Pet let poznej zasledimo morivko zopet ondi. Na cesti med Arnozom in Gomilico stoji namreč lep kamenat steber

*) J. Orožen, das Bisthum und die Diözese Lavant I. 119.

**) Ravno tisti. I. 42.

z letno številko 1641; — brez dvoma je kužni križ. L. 1642 imenuje se v Hočah bratovščina sv. Boštjana, kar kaže, da je v tem ali morebiti uže v poprejšnjih letih kuga davila tudi ondi. Vsekako pa smemo trditi, da je v teh in naslednjih letih morivka mariborski okolici bolj prizanašala, kakor celjski, kjer jih je v tem času veliko podavila. V hvaležen spomin, da so v teh za celjsko okolico tako osodepolnih letih po priprošnji sv. Roka kuge obvarovani, dali so Mariborčani l. 1657 v čast ovmu svetniku vlti zvon za farno cerkev.

Dne 17. januarja, — na god sv. Antona puščavnika l. 1665 zagledali so ljudje v Slov. goricah nenavadno zvezdo repatico. Ta je pa veljala od nekđaj za napovedovavko kuge; zato so se nje vsi zelo vstrašili. Podobna rogljatemu mesecu, imela je tako dolg, bliščeči rep, da se je čez polovico neba raztezal. Komaj je zginila okoli 15. februarja ta, prikazala se je že v marci zopet druga zvezdo repatica na nebu. Ta je bila sulici podobna in je svetila do 14. aprila. A kuge še, hvala Bogu! vendar ni bilo k nam pač pa je kraje med Muro in Dravo l. 1665 in 1666 obiskala neka druga, zelo nalezljiva in nevarna bolezen, ktero so zaradi tega, ker se je iz Madjarskega pritepla, imenovali v obče le „madjarsko“. V Mariboru je ova bolezen spravila l. 1666 več družin v grob.

Toda tudi kuga je obiskala v tem stoletju še enkrat prelope kraje med Muro in Dravo, in tako je nastopila tudi za Maribor in okolico še ena, — prav huda doba britkosti.

(Dalje prihodujič.)

Smešnica 11. Andrejček dijak ima skopega očeta pa suknja je očohana. lakti pa vetru zevajo, paleci na nogi iz šivora silijo. Piše torej Tinetu, součencu v malih šolah, sitno pismo. Tina nese pismo očetu in pravi: oče, Andrejček Vam piše. Oča: ej, res? Tina: ali Vam smem pisemce prebrati? Oča: pokaj neki? Ga bo uže Andrejček jeseni, kedar na vakance domov pride.

T. Dernjač.

Razne stvari.

(Cesar daroval) je za nov stol zvonom v Poličanah 300 fl. za popravo cerkve sv. Jošta v Kozjaku 300 fl. in za šolo v Dolu 100 fl.

(Savinjski sokol) dobi še ta mesec krasno zastavo za 500 fl. iz Dunaja. Blagoslavljanje bo tinkoštni praznik. Povabljeni so na ovo narodno slavnost, ljubljanski, tržaški in zagrebški sokol. Kaj pa, ko bi Slovensko društvo tudi takrat tam zborovalo. Šulverein bo takrat v Gradci imel demonstrativni občni zbor!

(Odgovorni urednik) „Slov. Gospodarja“ g. Kordeš je rokopise prebiral, stav čital, korigiral itd. in naposled tudi uže marsikaj izbacnil, česar se ni upal zastopati ter tako konečno odločeval, kaj sme v list, kaj ne. Nasprotniki so pa zvedeli, da je zraven njega še glavni urednik in so to e. k.

pravdnístvu ovadili. To sedaj toži izdatelja, kakor bi se bil ta zoper § 11 tiskovnega zakona pregrešil. Vsled tega je c. k. okrožna sodnija izdavanje lista takoj ustavila, dokler se ne neznani nov urednik. Zato podpisuje list g. Jereb. Pravda teče naprej in je vložena pritožba.

(Nezreče.) Pri Ljutomeru je 15letni Peterlin drevo podiral pa bil na glavi od vsekane veje hudo ranjen; v Podovi je Safošnikov sin raysarje miril pa s sekiro dobil smrtno rano; pogorel je Dolšak v Donački gori in v Skomrih Fr. Kotnik, slednjemu je zgorel tudi 2letni sinček.

(Zločini.) Dekla Antonija Brašlanova je pri Novi cerkvi svoje novorojeno dete v gnojšnico vrgla, šivarju Grogorinčiču pa je nepoznan človek na stezi pri Sratoveih gornje-radgonskega okraja vropal 2 fl.

(Narodna sramota.) Občine iz okolice slov. bistriške pošiljajo v Bistrico 400 otrok v šolo pa so se dale za 2000 fl. od šulvereina pregovoriti, da se od 3. leta šolskega naprej vse poučuje nemški. Sedaj uže v 4. in 5. razredu mečejo slovenske knjige tavun, da pridejo nemške na njih mesto. Od 3. razreda naprej bodo po velikej noči začeli vse v nemškej besedi razlagati. Uboga deca se bo torej mučila v nerazumljivem jeziku, čeravno pamet, 100letna skušnja uči, da to ni prav. Nemci imajo narodno nemške šole za svojo nemško deco, a šulvereinarji ne privoščijo Slovencem slovensko-narodnih.

(Vrli Slovenci) sevniškega okraja so pri volitvah v okrajni zastop zmagali tudi v velikem posestvu. Ausserer-Kautschitseh sta propala. Živeli vrli Slovenci in jihovi pridni voditelji ob Savi.

(Ptujski učitelji) nekateri so se ocepili od slovenskega učiteljskega društva in osnovali zasebno, pa vendar niso med seboj našli sposobnega načelnika. Segnoli so po posilinemei Kotzmutthhu v Hajdini. „Vahterca“ jim hvalo poje! Zadosti.

(V št. Vid) pod Ptujem na „Faschingsunterhaltung“ je „nahezu 100“ Ptujčanov pribingljalo pa so morali debelo plačevati: 51 fl, za ubogo šol. deco ptujsko (ne sv. Videvsko) pa za šulverein 31 fl. Edino, kar imajo za to veselje, bila je pohvala v „vahterici“.

(Neue freie Presse) podpisuje kot odgovorni urednik J. Mitter, stavec in korektor v tiskarni. Zraven njega je še mnogo urednikov, pisateljev po 1—3 za razne zadeve, a kot glavni urednik — Chefredacteur — bil je jud dr. Bacher nedavno na „balu“ društva „Concordia“ cesarjeviču Rudolfu predstavljen.

(V rogačkem okraji) hvalijo Slovenci hrabro obnašanje g. Mikuša, obžalujejo pa strastnost trgovca Tombaskota, ki je Mikuševega sina takoj iz službe napodil, ko je zvedel, da je oča narodno volil.

(Ukradla) trgovcu Kovačiču v Mozirji sta Peter Markovič in Tomas Valetič 900 fl. in všla.

(Velikansk pretep) bil 17. p. m. v Trbovljah, 8 rudarjev bilo je ranjenih.

(Ciganov) se je pripeljalo 27 na 3 vozeh v št. Peter v Savinjskej dolini. Žandarji so jih prijeli in cigana in ciganico s 7 otroci v Celje odpeljali, drugi so všli.

(Ukradli) so Amaliji Kunde v Konjicah 6245 fl. Mariji Hrepervnikovej v Cerovci pri Rogaci 4 vedre vina, beračinji 83letni Jeri Viharjevej pa je viničarica Marija Golinarjeva pri sv. Juriji na Šavnici vropala na stezi živeža vrednega 2 fl.

Loterijne številke:

V Gradci 8. marseja 1884: 13, 31, 20, 57, 10
Na Dunaji " " " 27, 79, 14, 7, 3
Prihoduje srečkanje: 22. marca 1884.

Ponudba.

 Semena deteljna in travna vsake vrste dobivajo se po najnižji ceni na debelo in drobno pri

A. Jurci
v Ptuij,

Natečaj.

Služba ravnatelja razpisana je na deželjskej sadje- in vinorejskej šoli v Mariboru. Prošniki naj svoje prošnje vložijo konči do 15. aprila 1884 pri deželnem odboru štajerskem. Več pové oznanilo v 10. št. „Slov. Gospodarja“.

Razpis službe.

Podpisani okrajni odbor razpiše začasno službo tajnika za okrajni zastop Vranski z letno plačo 400 fl, Prosilec, ki mora biti poštenega zadržanja, naj dokaže zmožnost v političnem uradovanji; biti mora popolnem vešč slovenskega jezika v govoru in sestavku (conceptu) ter zahteva se tudi znanje nemškega jezika.

Zraven te razpisane službe lahko prevzame tudi poslovanje pri županstvih na Vranskem in sv. Jeronimu.

Prošnje naj se oddajo do 31. marca podpisanemu uradu,

Okrajni odbor Vranski dne 29. febr. 1884.

Župnijske tiskovine

vsake baže, v nemškem in slovenskem jeziku se dobivajo v

J. Leon-ovi tiskarni
v Mariboru.